

Община Пазарджик е разположена в Южна България, в централната част на Горнотракийската низина, на север от планината Родопи, по поречието на река Марица. Общината граничи със седем общини от Пазарджишка област - община Стрелча, Панагюрище, Лесичово, Септември, Ракитово, Пещера и Брацигово, както и с четири общини от Пловдивска област - Съединение, Стамболийски, Марица, Родопи.

Община Пазарджик е населявана от най-дълбока древност. За това свидетелстват регистрираните открити селища и селищни могили от новокаменната, каменно-медната и бронзовата епоха. Разнообразните природни условия, изобилието на природни богатства и кръстопътното място, което заема днешната Пазарджишка община, я превръщат в един от центровете на античната култура, създадена от траки, гърци и римляни. През Средновековието тук са изградени множество български крепости с военностратегическо и административно значение.

Град Пазарджик е основан през първата четвърт на XV в., възниква като търговско средище на международния път Сингудунум, свързващ Европа с Мала Азия. През XVI в. градът става център на отделна административна единица – кааза. През 1865 г. в него живеят около 25000 души като българите са 2 пъти повече от турците. До 1900 г. градът е център на Татарпазарджишкото окръжие, включващо Пазарджишка, Панагюрска, Пещерска и Ихтиманска околии.

През Османското владичество Пазарджик се споменава от много пътешественици като голямо и богато селище, пазарен център и оживено занаятчийско, търговско и транспортно средище. През XVII и XVIII в. Градът се развива като пристанище-склад на р. Марица за зърнени храни, ориз, вино, дървен материал от Родопите и желязо от Самоков. Занаятчийското и търговското население съставлява 70% от цялото население на града.

През епохата на Възраждането Пазарджик е важно духовно огнище на българщината. Жителите му водят енергична борба за църковна независимост и през 1859 г. отхвърлят властта на гръцката патриаршия.

След освободението, занаятчийството в Пазарджик запада. Градът се развива като пазарен и важен транспортен център на богат селскостопански район. Фабричната

индустрия се заражда около 1888-1890 г., когато са построени оризарна, мелница за брашно и работилница за манипулиране на тютюн за износ. Пазарджик получава славата на град на ориза, конопа, виното, тютюна и зеленчуците. В днешни дни градът е селскостопански промишлен център с развита хранително-вкусова, каучукова, дървопреработваща, текстилна, керамична и картонажна промишленост.

Релефът на общината е равнинен. Надморското равнище варира от 190 до 370 м., като надморската височина на град Пазарджик е 205 м. На изток от Пазарджик е най-ниската част на полето – под 200 м. надморска височина. Полето е бедно откъм речни тераси, защото е хлътноло. Това допринася за равнинния му характер. То е едно от най-равните полета на България. Особено равна е средата му около Пазарджик и на изток от него. То е наклонено към коритото на р. Марица. От двете страни на Марица и притоците ѝ се е образувала ниска, но широка незаливна тераса с най-хубавите алувиални почви на полето.

Всичко това е важна предпоставка за развитие на интензивно земеделие в следните сектори: растениевъдство; животновъдство; птицевъдство; пчеларство; зеленчукопроизводство; технически култури и т.н..

Климатът е благоприятен, преходно-континентален, който се характеризира с летни засушки. Той е преходен между умерено-континенталния климат на Дунавската равнина и преходно- средиземноморския климат на Югоизточна България. Отрицателните температури в Тракийската низина са характерни за най-типичния зимен месец – януари, а летните температури не са по-високи от тези на Дунавската равнина. Средната юлска температура е 23.3°С. Валежите в областта зависят от циклоналните ветрове, северозападен, югозападен и южен, североизточен и източен. Стара планина и Средна гора пречат на свободното проникване на валежите от циклоналните ветрове от север и северозапад, а Родопите на южните - средиземноморски валежи. По този начин Тракийската низина се ползва от по-малко валежи, отколкото е средната валежна сума на България. Характерни са честите засушавания за Пазарджишкото поле. Това е особено през втората половина на юли и първата на август.

Общината е богата на водни ресурси. Главен водосборен басейн е р. Марица и нейните по-големи притоци - реките Тополница и Луда Яна. Техен голям недостатък е, че изобилието им на вода е - през зимата 29% ,и през пролеттаа – 45%, а маловодието – през лятото – 16%, и есента – 10%.Следователно през лятото, когато речната вода е най-необходима за изкуствено напояване, тя е в по-малко количество. Важен източник на водни ресурси са подпочвените и подземните води. Те са резултат от валежите и се

разполагат в няколко пласта на водоносните хоризонти.

На територията на Общината има находища на нерудни полезни изкопаеми. Най-разпространените полезни изкопаеми са мраморите и доломитите. Те се намират по северния склон на Родопите – между селата Црънча и Паталеница, южно и източно от с. Дебращица. Най-голямо е разпространението на мраморите в Бесепарските хълмове. В техните поли край с. Огняново се намира и добре разработено находище на варовик. Тук се добива (каменно брашно, чакъл), негасена и хидратна вар, и пепелина. В землището на с. Величково се добиват скални облицовъчни материали. От тях не са проучени и разработени добре находищата от гранит, скалит и габро. Залежите от инертни материали – речен пясък и филц са големи. Те са проучени, но не се експлоатират.

Плодородните алувиални и делувиални почви около реките и алувиалните и делувиално ливадните в страни от тях са с голямо стопанско значение за Пазарджишкото поле. Те заемат половината от неговата площ. Алувиалните и делувиалните ливадни почви са светло жълтеникави, глинесто пясъчливи и пясъко-глинести, богати на органични хранителни вещества (хумус 1,5% и повече), които често се опресняват от нови наноси. Това са топли, възсухо проницаеми и лесно водопроницаеми, затова имат нужда от чести напоявания, както и от торене. Благоприятни и плодородни са за много ценни земеделски култури: зеленчуци, овощни дървета, особено ябълките, люцерна, жито и др. В района на тези почви се намират по-големи или по-малки площи от плодородни тъмни ливадно блатно почви. Те се дължат на хлътване на полето, на стари легла на реките или на изобилно изкуствено напояване в миналото. Такива има по р. Марица, по р. Тополница, североизточно и източно от Пазарджик и на др. места. В Пазарджишкото поле има много засолен почви. Те се намират северно от Пазарджик.

В периферията на Пазарджишкото поле и в подножието на Родопите (особено в землищата на с. Црънча и с. Паталеница) са развити слабо подсолени горски почви, които са подходящи за отглеждане на ориенталски тютюни.

Пазарджишкото поле спада към нискоземния растителен пояс с горна граница 190-370 м. надморска височина. Най-разпространени земеделските културни растения в него са – жита, царевица, ориз, бобови растения; промишлени растения – тютюн, коноп, памук, захарно цвекло, слънчоглед и др.; зеленчукови и овощни градини, лозята, естествените и изкуствените ливади, пасищата, които намаляват и др.

Характерните за Общината полски гори са от върби, клонеста топола, акация и др. Те образуват уединени групички или се виждат в редици по бреговете на реките и пътищата.

Населението на Община Пазарджик по постоянен и настоящ адрес е около 76000 жители. Гъстотата на населението е 196,6 души на квадратен километър. По предварителна оценка етническата структура на населението на общината към 2003 г. над 88% от населението е българско, около 7% е ромското население и 4% са турците. В гр.Пазарджик живее компактна маса ромско население, което обитава отделен квартал

Силно развити са няколко отрасли на промишлеността. Хранително-вкусовата е водеща за региона, като най-добре развити са млекопреработването, производството на месни продукти и плодово-зеленчукови консерви. Машиностроителна, текстилна и мебелна промишленост също се развиват добре,

Главната улична мрежа на гр. Пазарджик в значителна степен е благоустроена и изградена. Тя изцяло е покрита с трайна асфалтова настилка. Републиканската пътна мрежа на територията на общината включва пътища с обща дължина 400,8 км. Съществуващите обществени паркинги са предимно в жилищните комплекси, производствената зона и централната градска част. Градската транспортна мрежа в Пазарджик е съставена от 6 автобусни и 4 тролейбусни линии, които обхващат най-важните райони на града. Автогарата е разположена в центъра на града, а жп гарата в южните покрайнини.

Електроенергийната система на общината е сравнително добре развита. Техническото състояние на съоръженията е добро. Пръстенната, електроразпределителна мрежа /20 kV/ на града се състои от следните елементи: въздушни линии, кабелни линии, възлови страници и трафопостове и се обслужват от "Електроразпределение" ЕАД - клон Пазарджик.

През областта преминава Републиканският магистрален газопровод с отклонение, чрез което се захранва гр. Пазарджик. Построена и екологично изпитана газопроводна мрежа с обща дължина 69 100 м. По-голяма част от промишлените обекти и тези от социалната сфера в община Пазарджик – училища, болници и административни сгради са газифицирани.

Добре развит е туризмът, като антропогенните забележителности силно преобладават. Най-открояващите се от тях са Регионалният исторически музей, Катедралната църква „Света Богородица“ и къщата-музей „Константин Величков“. Интерес за туристите представлява и емблематичният парк-остров „Свобода“, който заема площ от 295 дка в коритото на река Марица.

Според Общинският план за развитие на общината най-належащи са проблемите със замърсяването, както на атмосферата, така и на водите. Предприети са мерки за решаването им. Както в цялата страна, така и тук след 1998 г. се забелязва осезаемо намаляване на раждаемостта и естествения прираст. Освен това безработицата също е малко над средната за страната. Друг голям проблем е остарелият и амортизиран тролейбусен и жп парк. Чрез програми на Европейския съюз се работи и по редица други проблеми - изграждане на канализации в някои села, поддръжката на сгради и пътища.